

# Déli Hírlap

MEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,  
Bányászati-ter 4. szám. • Telefon este 8 óráig 2-52, asom-  
mal 18 vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:  
havasint 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félre 600 Lei  
és egész évre 1200 Lei vagy esekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP  
FELELŐS SZERKESZTŐ:  
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEKRE HUNGÁRIÁBAN:  
HESZTÉSSEL havasint 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félre 480 Lei, egész évre 960 Lei. • Kétfelirésű, valóságos  
Állami nyugdíjassok részére havasint 60 Lei, egy negyedévre 180 Lei, egy félre 360 Lei és egy egész évre 720 Lei.

VI. ÉVFOLYAM • 197. SZÁM

TIMISOARA, 1930 AUGUSZTUS 30, SZOMBAT

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

## Van utcánk

Ég Temesvárott, sőt utcanevekből bőven kijutott, bár maradt olyan szerencsétlen hatóságilag elrendelt házsor is, melyet kifejeztettek többszörös legujabbkori keresztelők alkalmával. A keresztelők bizonyára arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ezek utak hiányában — ősszel, télen és tavaszszal a hó és sár miatt, nyáron pedig a térdigérő por miatt — ugyanis megközelíthetetlenek. Így nem kell nekik név sem. Vannak azonban még is bőségesen elkeresztelt utcáink is. Ezek között vannak történelmi nevek viselői, vannak, amelyeknek nevei kevésbé történelmi s engésük, van olyan név, amelyek viselője viselt dolgai iránt miába érdeklődtünk a keresztelő bizottság tagjainál, a fő a régi névmegváltoztatása volt. Meghagytak aztán olyan régi neveket, — nem nagy számmal — amelyek értelmét régen elmosta az idő. Találunk kalendariumi napokat, sőt állatneveket is. Sok mindenkiről megfellestek ezzel szemben. Most itt lenne az alkalom a hibákat jóvá tenni. A kormány elrendelte ugyanis, hogy a népszámlálással kapcsolatban nevet kell adni mindazoknak az utcáknak, amelyek még ma is névtelenek. Ebből az alkalomból talán időszerű volna azoknak a néhai temesvári nagyoknak is kegyelettel adózni, akik tettek valamit ennek a városnak védelme, megmaradása, kulturális és szociális fejlődése érdekében. Az sem baj, ha egyik-másik magyar volt. Csak néhány példát hozunk fel. Róbert Károly király is volt, magyar sem volt, de egy eszterdeig itt lakott Temesvárott. Szent Gellért első püspöke volt a esanádi egyházmegyének és tett is valamit a hittérítés érdekében. Losonczy hadvezér, Temesvár kapitánya volt és hősiiesen védelmezte a törökök ellen, — védelmezve ezzel az egész keresztény Nyugatot. Tinódi Sebestyén kora eseményeinek hűséges krónikása volt és tudtunkkal Temesvár ostromáról is írt egy művet és többször járt is a Bácságban. Temesvári Pelbárt híres egyházi szónok és író volt. Temesvárott született a tizenötödik században, amikor az embereknek még fogalmuk sem volt irredentizmusról. Csiky Gergely működésének legtermékenyebb korszaka is temesvári tartózkodásának idejére esik. Ha nem tudnák, Csiky jeles drámaíró, elbeszélő és műfordító volt, azonkívül egyházi jogi művei jelentek

## Maniu a jövő hóban lemond

**A pártok között megindult a tülekedés a kormányhatalomért — Egy párt, koalíció, koncentráció, vagy diktatura? — Csak személycsere és nem rendszerváltozás? — Ezer kombináció, semmi bizonyos**

A belpolitika szenzációja Averescu tábornok cikke, amelyet pártja hivatalos lapjában írt. Ebben a cikkben erős bírálat tárgyává teszi az összes politikai pártok működését és arra a következtetésre jut, hogy a jelenlegi körülmények között egyedül a néppárt az, amely az országot a válságos helyzetből kimentheti. A Maniu-kormányra célozva kifejti, hogy a kormányzásnak bizonyos technikája van. Az olyan kormány, mely nem rendelkezik ezzel a technikával, csak mükedvelő játékot üz.

Az ország nem engedheti meg magának a mükedvelőkódés lukuszát és a súlyos problémák megoldása érdekében gyakorlott emberekre van szükség.

A koncentrációnak nem hive Averescu, mert az ilyen együttműködési kormány programjába kizáró-

lag azokat a kérdéseket veheti fel, amelyek valamennyi politikai párt programjában bennefoglaltatnak. A koncentrációnak tehát a legminimálisabb kormányprogram lenne a feltétele. Ilyen körülmények között azonban a koncentráció csak hiábavaló kísérletezés lenne.

**Foglalkozik a diktatura kérdésével is és érdekes ez a megállapítása, amely szerint Bratianu Jonel kormányzása sem egyéb diktaturánál.**

Az olaszországi kényuralom szerint a valóságban nem diktatura, mert párt — igaz, hogy egyetlen párt-uralmára épül fel. Jöhet átmeneti kormány, jöhet koncentrációs kormány, — fejezi be cikkét Averescu — azonban az országot csakis pártkormány uralma mentheti meg.

Ilyen tapasztalatok után nem kérünk többé a Bratianu-féle ajánlatokból.

Amíg az egyes pártok részben titokban, részben pedig a nagy nyilvánosság előtt készülődnek a kormány elleni harcra, addig a nemzeti-parasztpártban sincsen minden rendben. A kormányválság akuttá lett.

**Maniu Gyula maga sem titkolja, hogy néhány héten belül átadja a helyét másnak. A hatalmat úgy szeretné pártja számára biztosítani, hogy Mihalachet, akarja utódjaként látni a miniszterelnöki székhelyben.**

A miniszterelnökhöz közelálló körökben határozottan beszélnek, hogy a jelenlegi kormány legjobb esetben szeptember végéig maradhat helyén, mert akkor Maniu Gyula feltétlenül benyújtja lemondását a királynak. Hogy ki lesz utódja, arra vonatkozólag különböző kombinációk vannak, minden párt reménykedik, azonban biztosat ma még senkisé tudhat.

Liberális párti körökben nagy várakozással tekintenek a párt vezérőlbizottságának jövő hét elején tartandó ülése elé. Duca és társai azt hangoztatják, hogy a diktatorikus törekvésekkel szemben a liberális pártnak kötelessége megvédeni a parlamentarizmust.

**Ezért a párt tagjainak feltétlenül vissza kell térniük a parlamentbe, ahonnan a közigazgatási törvényjavaslat tárgyalása alkalmával vonultak ki.**

Még nem tudni, hogy ebben a kérdésben milyen álláspontot foglal el Bratianu Vintila, bizonyos azonban, hogy a vezérőlbizottsági ülésen erős összecsapások lesznek.

## Egy ajánlat és egy visszautasítás

A tábornok ezen cikke, amelyet kisingeni nyaralása közben írt, politikai körökben élénk megvitatás tárgyát képezi. Bukaresti jelentés szerint

**állítólag ezen cikk hatása alatt komoly kísérletek történtek a liberális és a néppárt együttműködésének megteremtésére.**

Ez a lehetőség már két év óta kísért a közvéleményben és vannak, akik azt hiszik, hogy most sikerülni fog azt nyélbeütni. Ugynevezett beatvott körök értesülése szerint Bratianu Vintila külföldi tartózkodása alatt ajánlatot tett Goga Oktáviának a két párt együttműködésére. Az állítólagos ajánlat szerint a liberálisok és averescuék

együtt erővel megbuktatnák Maniuekat és utána közösen koalíciós-kormányt alakítanának.

**Goga Oktávián nyilatkozata azt látszik bizonyítani, hogy tényleg történt valamilyen ajánlat a liberálisok részéről, de bizonyítja azt is, hogy az ajánlat-hoz fűzött remények nem igen fogtak megvalósulni.**

Meg kell állapítanom, — mondotta Goga — hogy Bratianu politikai kérdésekről másként tárgyal, ha külföldön tartózkodik és egész másképp beszél idehaza. Az elmúlt esztendőben Karlsbadban tett nekem együttműködési ajánlatot, de mihelyt haza ért és Ducával beszélt, többé felénk sem nézett,

meg, egyházi közlönny szerkesztett és közben teológiai tanár is volt Temesvárott. Bereczik Árpád szintén vitte valamire az irodalom terén. Tárcái, elbeszélései, műfordításai, de főleg vígjátékai halhatatlanná tették nevét. Temesvár nem vesztene vele, ha az ő nevééről is elnevezne egy utcát. Hisz itt született. Dóczy József nótáit ma is éneklük még Temesvároft. Azokat a nótákat, melyeket temesvári tisztviselőkorában szerzett. Kiss József, a nagy költő, férfikorának legszebb éveit szintén Temesvárott töltötte. Hirnevét

nem annak köszönheti, hogy az itteni zsidó hitközségnek hat éven át jegyzője volt, hanem gyönyörűséges verseinek, melyeket egész Európában ismernek. Ady Endre sem utolsó legény az irodalom berkeiben és sokan vannak még ma is Temesvárott, akik nap-nap mellett látták a Palánka-utcában a kormányzéki épületben levő hivatalába menni. A Palánka-utca nem vallana szégyent Adyval. Gozsdu Elek temesvári főügyész, az irodalomnak kiváló művelője volt, több szépirodalmi munkája megjelent, egy szindarabját is előadták,

Politikával nem foglalkozott. Szentkláray Jenő főpap nagyhirű történettudós volt, Berkeszi István elsőrendű pedagógus és még kiválóbb régész, akinek a hálátlan utókor sok kutatás eredményét köszönheti. Hirtelenében ragadtunk ki néhány nevet Temesvár távolabbi és legközelebbi multjából. Ezek is, de bizonyára mások is, megérdemelnék, hogy emléküket, de Temesvár városának kegyeletét is, hirdesse egy-egy utca. Ne tapossuk lábball a hagyományokat, mert ezzel magunk alatt vágjuk a fát.

# Ötven kunyhó nyomorusága

**Megismétlődik az Epreskert szomorú esete — Ötven családot az ősz kezdetével kitesznek a hajléktalanságnak és pusztulásnak**

A gyárvárosi vasuti állomástól néhány száz lépésnyire a Pátria sportpálya mellett, két sor, fából készült és sárral kivert, rogyant kunyhó húzódik meg, melyet a kunyhók lakosai keserű gunnyal Kis-Lloyd-sornak kereszteltek. Ötven kunyhó, amelyekben ötven, az élettől megtépázott, nyomorult sorban élő család húzódik meg és tengeti örömtelen életét máról-holnapra. Ezek a szerencsétlen, reményvesztett páriák, akik között jobb sorsra érdemes, önhibájukon kívül idekerült emberek is akadnak, most újabb megpróbáltatásnak néznek elébe. Eddig csak volt valami öröm az életükben, volt hol lehajtani fejüket, de most már az sem lesz. A város ugyanis elhatározta, hogy közegészségügyi szempontok miatt a telep lakóit kitelepíti és a kunyhókat lehordatja. És a város rendeletével megpecsételődött ötven sokgyermekes család sorsa. Ötven család ki lesz téve a nincstelenségbe, a közelgő ősz esőjébe és a zimankós tél kemény hidegkébe. A város megismételi az Epreskert emlékezetes kilakoltatását, amelynek lakói ugyancsak tél előtt tették ki a kunyhóikból és akik csak a város társadalmának segítségével menekültek meg az éhenhalástól és a megfagyástól.

Verőfényes meleg napsugaras nyári nap volt, mikor kiértem a Kis Lloyd-sorra, hogy betekintsek a sorsközösségből kivert emberek életébe és hogy megtudjam, mit szándékoznak tenni a város által tervbe vett kilakoltatás után. A kunyhósor bejáratánál a szegénység hü kísérelője, sovány, sápadt, lerongyolt gyereksereg játszadozott, a kunyhók előtt pedig némán ültek a munkanélküli férfiak, a súlyos gondoktól mélyen barázdált arccal. A megkínzott, elgyötört emberek tekintete elárulja, hogy ők is tudják, hogy milyen sors vár a keserves keresetükből felépített sár- és deszka-barakokra. A dűledező, kis kunyhók még kisebb udvarán asszonyok tesznek-vesznek, mosnak és készítik szegényes ételüket. Megszólítom az egyik asszonyt.

— Tudja-e már néni, hogy a város kilakoltatja magukat?  
Kérdésekre abbahagyja a mosást, de nem felel, csak a fejével int, hogy tudja. Tovább faggatom.  
— Mit csinál, ha innen elmegy, hol telepszik le?  
Az öregasszony először felnéz az égre, mintha onnan akarna választ kapni a kérdésekre és határtalan kétségbeeséssel annyit mond:

— A jó Isten tudja...  
Azután csukló sirás között elmondja, hogy munkája nincsen,

egész heti keresménye tizenkét leitesz ki, kenyérre sem jut, hát még lakásra. Megint csak azzal végzi a szavait, hogy a jó Isten tudja, hogy mi lesz.  
A szomszédos kunyhóban családok emberek laknak. Itt is megszólítom az asszonyt, aki az udvaron ebédet készít. A válasz ugyanaz, nem tudják, hogy mi lesz, hová

mennek, mert lakásra pénzük nincsen. Végig mentem az ötven kunyhón és ez volt a válasz mind az ötven családnál. Ötven egyforma válasz...  
Egyetlen kívánságuk, hogy a hatóság adjon nekik helyet a város határában, hogy újból felüssék kunyhóikat. Talán megkapják...  
(P)

## A gabona és petroleum jelentékeny ekszportja következtében a külföldi devizák árfolyama csökkent

A Nemzeti Bank központi intézetének statisztikai adatai megálapítják, hogy az utolsó tíz nap alatt rendkívül sok deviza érkezett az országba és folyt be a jegybank központi pénztárába. A devizák szaporodásának magyarázata abban keresendő, hogy fellendült a gabona- és terménykivitel és a külföldön eladott áruk után devizák jönnek az országba. A gabonaneműek és a terményárak mellett különösen a petroleum és olajtermékek iránt mutatkozik nagy érdeklődés és jelentékeny mennyiségű petroleum került kivitelle. Dobrovicescu Sztamate, a jegybank temesvári fiókjának igazgatója a következő kijelentéseket tette:  
— A kivitel fokozása folytán jelentékeny devizamennyiség felett

rendelkezünk és ennek hatása már a külföldi devizák árcsökkenésében jelentkezik. Egy-két nap előtt az angol font ára az országban 817—818 lei között ingadozott és ma már 815 leiert kapható angol font. Ez a devizaárcsökkenés az államkincstár szempontjából is fontos. Ugyanis szeptember elsején több külföldi kölcsönszelvény válik esedékessé és a kormány olcsó áron jut most devizához, amelyvel külföldi esedékességeit rendezheti. A gabonaárak ismét csökkentek, de azt hiszem, hogy ez az árcsökkenés csak átmeneti jellegű és rövidesen a helyzet javulni fog. Ősszel éppen a kivitel fokozása és a gabonaértékesítés révén a pénzügyi helyzet jelentékeny enyhülésre várható.

## Megnyílik az első magyar ovoda Krassóban

Régi vágya volt a resicai magyarságnak, hogy a gyermekek részére ovoda alakuljon. Nagy jelentősége van ennek az intézménynek, mert nemcsak felügyel a gyermekekre, hanem megkönnyíti az iskolában való előrehaladásukat is. Csaknem egy évig tartó kitartó munka után eredményel járt a küzdelem, amelynek élén Keresztes József resicai református lelkész állott. Fáradozatlan szorgalommal gyűjtötte a szükséges adatokat és még a tavasszal elküldötte a kérvényt a kultuszminiszterhez és nyolcvannégy gyermek szülője nevével kormány teljesítette a kérést és megengedte, hogy a resicai magyar ovoda a református egyház égisze alatt már az ősszel megnyíljon. A kisdudovó a Pitner-féle házban nyer elhelyezést, ahol valamikor az állami iskola tantermei voltak. Most már a magyarság áldozatkészségén mulik, hogy az ovodának a szükséges felszerelése is meg-

legyen. Az egyház a maga erejéből nem képes ennek a kötelezettségnek a teljesítését magára vállalni és ezért azzal a kéréssel fordul a bánági magyarokhoz a Déli Hírlap útján, hogy ben sürgette az engedély megadását. Fáradozását siker koronázta, mert a az ovoda felszereléséhez való hozzájárulását akár természetben, akár készpénzben juttassa el a református egyház címére Resicára. A resicai példa buzdító hatással lehetne a többi bánági magyar református egyházközségre is. Hivatása kellene, hogy legyen Temesvárott is, ahol valamikor tizenegy magyar ovoda volt és másutt is, hogy a kezdeményező lépéseket ebben az irányban megtegy. A kormányban is felülkerekedik a józanabb belátás és sok minden lehetséges ma, ami néhány év előtt még az elérhetetlen vágyak közé tartozott. A resicai példa igazolja ezt. Csak követni kell a példát.

### Inkognitóban

**Bukaresten járt a bolgár király**

Boris bolgár király tegnap Rino gróf inkognito néven Bukarestben tartózkodott. A király motoroscsolnokon Giurgiuba érkezett és onnan folytatta útját Bukarestbe. A fővárosba az Atl Palace szállóban szállt meg. Királynak közvetlenül elutazása sikerült inkognitóját megőriznie, ekkor azonban az újságírók megtudták, hogy a bolgár király a városban tartózkodik. Riporter hada rohanta meg a király titkárait, akik minden felvilágosítást megtagadott. Az újságírók ennek ellenére hasábos cikkeket írtak be a bolgár király bucaresti tartózkodásáról. A bolgár uralkodó tegnap a keleti ekszpresszel hagyta el a fővárost és jótévesült helyen úgy tudják, hogy Németországba utazott, nővérénél a württembergi hercegnőnek a látogatására. Más híradás szerint a bolgár király külföldi utazása közeli nászülésével áll összefüggésben.

**N.G.** szemüvegek orrcsípítő minden izlé minden arcforgás és hivatás számára  
**FRANZ TEJNOR & C.**  
Temesvár II., Kossuth-tér. Telefon 5

## SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a jözsefvárosi legnagyobb

### butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.  
Legnagyobb választék!  
Garancia mellett részletfizetéssel!

## Hehn József és Fia

butorgyára

## BRISTOL SZALLODA Budapest

legszebb pontján, a **DUNAPARTON**  
Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron

|                           |             |
|---------------------------|-------------|
| Egy ágyas utcai           | P. 10—16-ig |
| udvari                    | 6—10        |
| Két ágyas utcai dunaparti | 24—40       |
| Két ágyas utcai           | 20—24       |
| udvari                    | 15—18       |

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

**ÉTTERMI ÁRAK:**  
Komplett reggeli: kávé v. tea v. kakao egy táljással, vajjal és jam-e 1 P. 1-20  
Kitűnő ebéd v. vacsora P. 2-40  
Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtellel P. 4—

**EZEN LAPRA** hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb eszközölnöd.

Bristol szálloda szobáiból és terraszszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

**Eladó a Józsefváros legforgalmasabb helyén egyik ügyfelemnek két bérháza, egyik kétemeletes modern bérpalota, másik földszintes ház kizárólag üzlethelyiségekkel. Mindkét ingatlanon kedvező dollárjelzálogkölcsön. Fizetési feltételek kedvezők. Érdeklődni Vörös István dr. ügyvédnél, Löffler B. ház. 1678**

**Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-egy III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.**

**HAMBURG-DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG**

## KLEIN GYULA

**ÜGYNÖKSÉGE**

**Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.**

**Fiókok:** Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

## Leszállította

**Árta a kémkedéssel vádolt aradi uriaszony büntetését**

temesvári ítélőtábla Fehér Krisztoph tanácsa tegnap érdekes kémkedési bűnperben hozott ítéletet. A vádlottak, Kudelkáné szül. Vass Annaradi uriaszony és Harangozó Mihály aradi lakos, a vádirat szerint Magyarország részére fontos katonai államtitkok megszerzésére kötelezték magukat, melyeket Cigány Flor vasutasnak kellett volna levél útján Magyarországra juttatni. Az ügyet azonban valaki elárulta és az aradi törvényszék Kudelkánét szül. Vass Annát kémedés miatt két évi ftyháza ítélté, míg büntársa Harangozó Mihály egy évi börtönbüntetést kapott. Cigány Tódort az aradi törvényszék felmentette. A vádlottak bebörtönzése folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amely tegnap Safirescu táblai ügyész kérelmére zárt tárgyaláson foglalkozott az ügygel és két órai tárgyalás után Kudelkáné büntetését egy évi börtönmegbüntetésre, míg Harangozó Mihály büntetését három hónapi börtönmegbüntetésre szállította le.

## Kiváló pap

**huszonöt éves eredményes munkássága**

Páter Trefán Timót dr., a máriaradnai ferencendi házfőnök — mint jelentettük — szeptember első napján tartja a radnai templomban ezüstmiséjét. A népszerű pap jubileuma alkalmával egy a temesvári papság, mint a hívők általános ünneplésben részesítik a házfőnököt. Trefán Timót Kézdiszentkeresztben született és tizenkilenc éves korában öltözött be a ferencendbe. Teológiai tanulmányait Vajdahunyadon végezte, majd a kolozsvári egyetemen doktorátust tett. Medgyes, Székelyudvarhely, Marosvásárhely és Kolozsvár pléániáiban lelkészkedett, zárdafőnök volt Udvarhelyen, Marosvásárhelyen és Vajdahunyadon, 1924 óta pedig a máriaradnai zárda főnöke. Közben mint polgári iskolai igazgató Vajdahunyadon tanított és ugyanott a teológiai főiskolán nyolc éven át tanár volt. Papi hivatala mellett társadalmi téren is mindenkor nagy tevékenységet fejtett ki. Máriaradnán az ő eredményes működéséhez fűződik a zárda restaurálása, a templomnak vilányvilágítással való ellátása és más újítás. Az ujaradi hívők áldozatkészségéből felállította az olajfák hegyének kápolnáját, tavaly pedig a zárda mögötti erdőben Mária parkot létesített Mária szobrával. A ferencend nagykáptalanja idén rendi kormánytanácsosnak választotta meg és újabb három évre megbízta a radnai zárda és kegyhely főnökségével. Áldásos működésének kronája volt mindenkor közismert missziós tevékenysége.

Trefán Timót irodalmi téren is sokat dolgozott, kulturális előadásokat tartott, önálló vallásos és ajtatóssági füzeteket adott ki. Nagy nyelvismerete a radnai kegyhely vezetésében igen előnyösen érvényesül, legutóbb Nagyboldogasszony napján a kegyhelyre zárdorokolt román híveknek nagy örömet szerzett román nyelvű predikációjával.

## A politikát az utcára kivinni, annyit jelent, mint megfontolás helyett a vak szenvedélyeket tenni urrá

Horthy Miklós kormányzó, mint Tatabányáról jelentik, tegnap meglátogatta a felsőgallai cementgyárat, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A nagy tömegben egybegyűlt munkásokhoz a kormányzó a következő szavakat intézte:

— A termelés zavartalan menete és a termelő munka eredményének biztosítása a munkaadónak, a munkásnak és az egész társadalomnak egyaránt érdeke. Ennek azonban előfeltétele a rend, amelyet minden körülmények között biztosítani kell és amelynek fentartása a társadalom minden rétegének kötelessége. A munkások akkor mérlegelik helyesen saját érdekeiket, ha nem hagyják magukat az egész társa-

dalommal ellentétes táborba csábítani. Magától értetődik, hogy a kormány a legnehezebb körülmények között élő osztály bajaival törődik a legerősebben és mindent megtesz, hogy könnyítsen sorsukon. A gazdasági helyzet ma az egész világon nehéz, de ezen nem lehet utcai tüntetésekkel segíteni. Legyenek tisztában azzal, hogy a politikát az utcára kivinni, annyit jelent, mint megfontolás helyett vak szenvedélyeket tenni urrá. Ennek még a látszatát sem szabad felidézni, mert ez bűn lenne a nemzet és az egész társadalom, tehát a munkásság érdekei ellen is. A kormány minden ilyen törekvéssel szemben tudni fogja kötelességét.

## Több milliót sikkasztott egy regáti adóhivatali főnök és a fogházban daczból éhségstrájkot kezdett

A Ramnicul-serati pénzügyigazgató két hét előtt ellenőrző körutát végzett. A pénzügyigazgató-ság vezetője körutja során meglátogatta Boldu község adóhivatalát is és hozzáfogott a rovincsoláshoz. A vizsgálat megdöbbentő eredménnyel járt. A pénzügyigazgató megállapította, hogy Mamsarescu Nastase boldui adóhivatali főnök hivatali működési ideje alatt három millió leinél többet sikkasztott. A pénzügyigazgató azonnal vallatóra fogta a sikkasztó tisztviselőt, aki beismerte a sikkasztást. Mamsarescut a csendőrség azonnal őrizetbe vette, bekísérte az ügyészséghez, a vizsgálóbíró pedig letartóztatta. Közvetlenül a letartóztatás után Mamsarescu kihallgatáson jelentkezett a fogházigazgatónál és a következő bejelentést tette:

— Éhségstrájkba lépek és azt mindaddig folytatom, amíg azok a tisztviselők, akik velem összejátszva elősegítették a sikkasztást

és a pénzen osztozkodtak, nem kerülnek letartóztatásba.

Mamsarescu bejelentéséről a fogházigazgató jelentést tett a vizsgálóbírónak, aki erre kihallgatta a sikkasztót. A kihallgatás alkalmával azt vallotta, hogy magas állású tisztviselők segédkeztek neki a sikkasztás elkövetésében. Tudja, hogy nem ártatlan, azonban addig nem nyugszik, míg a többi bűntársa hűvösre nem kerül. A vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot, de a szóbanforgó tisztviselők ellen semmiféle bizonyítékot nem tudott felhozni. Mamsarescu már tizenegyedik napja éhségstrájkol, nagyon legyöngült és tegnap, amikor közölték vele, hogy a tisztviselők ellen felhozott vádak nem bizonyíthatók, kijelentette:

— Továbbra is nem eszem, inkább meghalok, nem egyedül sikkasztottam. Mamsarescut tegnap mesterségesen táplálták.

## Titokzatos nyilatkozatot tesz a házasságáról híres királyi herceg

Az egyik budapesti lap tegnap délelőtt meginterjuvolta Albrecht királyi herceget, aki nyilatkozatában főleg az általános gazdasági és politikai kérdésekre tért ki. Többek között ezeket mondotta:

— Tulságosan érzem hazámhoz való ragaszkodásomat, sem hogy mindig beszéljek róla. Tulságosan függetlennek érzem magamat a népszerűsége való törekvéstől és azon módszertől, amelylyel ezt elérni szokták. A hazafiság és hazaszeretet tulságos hangoztatása divat lett az utóbbi időben, de én nem csatlakoztam soha ezen divathoz.

Külföldi útjára vonatkozólag, amellyel az újságíró házassága kérdését is össze akarta kapcsolni, a herceg így szólt:

— Ma még nem magyarázhatom meg, hogy miért léptem ezen útra. Azelőtt is kevésen tudták, hogy mit akarok és a jövőben sem igen fogják tudni. Tetteimnek rugója talán ötven év múlva derül ki, én azonban azon leszek, hogy sokkal

hamarabb megérthesse az ország, hogy mit és miért tettem. Ma még nem vagyok abban a helyzetben, hogy erről beszéljek és hogy fellebenthessem a fátyolt. Egyszer majd megtudják, hogy miért tettem mindazt, amit meg kellett tennem. Ha nem is tudnak egyszerre mindent megérteni, előlegezzék nekem azt a hitet, hogy elhatározó lépéseimnek megvoltak a legkomolyabb okai.

Ezután az általános politikai helyzetről és a jövő terveiről beszélt a herceg. Albrecht környezetéből az újságíró azt az információt kapta, hogy a herceg nem óhajt Frigyes főherceg udvarnagyi hivatalának kommunikéjével polemizálni. Mindenesetre azonban úgy lesz, hogy ugyancsak rövid kommunikéban megadja a választ a közzétett nyilatkozatra.

Albrecht királyi herceg különben tegnap a félhivatalos sajtóirodának is nyilatkozott és választott Frigyes főherceg udvartartásának a lapokban közzétett kommunikéjére.

A herceg ezeket mondotta:

— Édesatyám udvartartása részéről közzétett nyilatkozatra jó szüleimnek irt magánlevélben reflektálok. Az udvartartás különben nem az a forum, amellyel a magyar jogra és a családi törvényekre vonatkozólag nyilvános polemikába fogok bocsátkozni.

## A házmester

**támadása egy védtelen család ellen**

Szokatlan támadás ügyében indította meg a rendőrség a nyomozást. A verekedés színhelye a gyárvárosi Indóház-utcában levő Kimmel-villa volt és annak áldozata Szablyár Józsefné postatisztviselő és családja. Szablyárék három év óta laknak a Kimmel-villa udvarán levő kis lakásban és az elmúlt este vendégségben volt náluk Pintér István nevű székelyudvarhelyi hatodik gimnazista. Este tíz óra tájban a távozó gimnazistát Szablyár Győző egyetemi hallgató és két nővére kikísérte az udvarra, amikor szemben találkoztak Hajós Ferenc nevű házmesterükkel, aki durván Szablyárra rivalt, hogy most leszámol vele és azzal pofonütötte. A fiatal ember védekezni akart, amikor a sötétből még több férfi és nő ugrott nekik úgy, hogy tanácsosabbnak látták, ha visszamenekülnek a lakásba. Arra azonban nem volt idejük, hogy a külső ajtót bezárják, mert üldözőik nyomon követték őket és a lakásba hatoltak, ahol kiütötték a petróleumlámpát özvegy Szablyár Józsefné kezéből. A sötétben azután ütni kezdték Szablyárékot és azok vendégét, majd a butorokat szédöbálták. A kiáltásokra figyelmelek lettek a szomszédban is és többen értesítették a közeli rendőrt, mire a támadók elmenekültek. Pintért Istvánt, aki a nagy tumultusban rosszul lett, magához térítették és a rendőr lakására kísérték. Szablyárék az ügyészségen, mint a rendőrségen feljelentést tettek támadók ellen.

Rudloff Olga beszüntette az éhségstrájkot. Rudloff Olga, aki a nagy utlevélpanama és emberesempészes ügyéből kifolyólag már közel három hónapja a fogház lakója, mint ismeretes, öt nap előtt éhségstrájkba kezdett. A gyenge, vézna teremtesnek azonban már az öt napi nem evés az egészségét veszélyeztette, mire tegnap az éhségstrájkot beszüntette és ismét táplálkozik.

## Özv. APPELTAUER GUSZTÁVNÉ

HORDÓGYÁRA  
Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 6.  
Telefon 907 Alapítva 1880



Elsőrendű új hordók és kádak ugyancsak hus- és káposztakádák hasított ígylfából minden nagyságban állandóan raktáron.  
Gyárberendezések és raktárhordók különleges készítése.  
Javításokat azonnal elintézek.  
Szolid árak.  
Elsőrendű kivitel.  
Többszörösen kiuntelve.

# HIREK

— **A polgármesteri hivatal vezetése.** Nicolaevici Pál dr., az állandó választmány tagja, ma délben átveszi a polgármesteri hivatal vezetését és azt mint helyettes polgármester Balta Koriolán dr. főpolgármester hazaérkezéséig vezeti. Schmitz Ferenc dr. alpolgármester szintén szabadságra megy.

— **Bratianu György Temesvárra érkezik.** Bratianu György bánági politikai hívei, akik Coste Gyula dr. volt prefektus vezetése alatt állnak, szeptember tizenkettedikére Temesvárra nagy kongresszust készítenek elő. A kongresszuson Bratianu György is megjelenik és nagyszabású beszédben fejt ki politikai programját. Coste Gyula dr. impozáns módon kívánja Bratianu Györgyöt fogadni és a kongresszus sikere érdekében minden előkészület megtörtént.

— **Georgevici Lucián visszatért Rékásra.** Georgevici Lucián dr. volt temesvári főpolgármester elhagyta Temesvárt és végleg Rékásra telepedett le. Georgevici Bugariu Szevér dr. szenátor irodáját vette át, akit időközben rékási közjegyzőnek nevezték ki. Georgevici a háború előtt is Rékásra volt ügyvéd és csak az összeomlás alkalmával tette át működési helyét Temesvárra.

— **A magyar hősi halottak temetőinek meglátogatása.** Csery, nyugalmazott ezredes, a magyar kormány megbízásából a háború folyamán elhunyt és Jugoszláviában, valamint Romániában eltemetett magyar hősi halottak temetőit tekinti meg, valamint az elesett hősokról névsort készít. Csery ezredes hónapok óta van uton és megbízatása során tegnap Temesvárra érkezett. Megjelent a városházán és a városi hatóságok támogatását kérte munkájában, utóbb tisztelegő látogatást tett Constantinescu tábornok, hadosztályparancsnoknál. Csery ezredes tegnap Buzineu őrnagy és Taro a városi temetkezési vállalat tisztviselőjének társaságában megtekintette a hősök sírját. Csery ezredes néhány napig marad Temesvárott, amíg munkáját be nem fejezi.

— **Beiratások a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolába** szeptember 1-6-ig d. e. 9-12 óráig, d. u. 4-6 óráig vannak. A fenti időpont után nem irnak be tanulót. Közelebbi felvilágosítással az igazgatóság szolgál az iskolában, naponta reggel 8-10 óráig.

— **Resica városi tanácsának első ülése.** A resicai városi tanács Crenian Jenő polgármester elnöke alatt most tartotta meg első tanácsülését, melyen megalakították a következő szakszervezeteket is: Pénzügyi bizottság Muresan Axentie, Steinbauer, Brodnyánszky, Stoicovici és Deutsch József tanácstagok. A vágóhídi bizottság: a városi állatorvoson kívül Gavron és Guffler. Építési bizottság Gavron, Stritter, Sofea és Muresan Axentie. Felebbezési bizottság Steinbauer, Zipfl János és Urbán János. Nyilvános árlejtési bizottság Brodnyánszky, Stoicovici, és Gherguta. Közegészségügyi és népjóléti bizottság Hoholu dr. városi főorvos, Lindner, Rausch, Juracsek és Deutsch József. Világítási bizottság Stoicovici, Gherguta és Gavron. Ivóvizbizottság Gavron, Rausch és Urbán János.

— **Schossberger Sándor dr. állapota.** A nagybeteg Schossberger Sándor dr. gyermekorvos állapota változatlanul aggasztó. Richter dr. egyetemi tanár, aki a beteget megvizsgálta, már viszontautazott Budapestre és nem sok reményt nyújtott. Tegnap a beteg látszatra nyugodtabb volt, de az orvosok egyöntetű véleménye szerint a katasztrófa veszedelme nem mult el. Éjjel tizenkét óra előtt a helyzet változatlan volt.

\* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

**Aranyceres bántalmak ellen biztos segítség**

## HAEMORSAN

végbélkup vagy kenőcs

— **Kinevezések a temesvári tőzsdén.** Goiti Dezső dr. temesvári ügyvédet a temesvári tőzsde kormánybiztosának nevezték ki négy évi időtartamra. A választott bíróság elnöke Lahovary táblabíró, helyettese pedig Fehér Kristóf dr. tanácselnök lett.

— **Takarékosság miatt megszüntetett iskolák.** A közoktatásiügyi minisztérium költségvetési szempontból több iskolát megszüntetett. Ezek között vannak az offenbányai, topánfalvi, nagyszabeni és láposi gimnáziumok, a szatmári, abrubányai, marosvásárhelyi tanítóképzők. Megszüntették a dési, dévai, lugosi és segesvári leánygimnáziumok felső tagozatát is, míg a lippai leánygimnázium teljesen megszűnik. Különös azonban, hogy a minisztérium a székelyföldön, ahol nagyszámban vannak felekezeti iskolák, soviniszta szempontból egyetlen iskolát sem szüntetett meg.

— **Vingai földbirtokos halála.** Hajlemasz Péter köztisztviselőben álló földbirtokos, tegnap hetvenegy éves korában Vingán meghalt. Halálát felesége szül. Bartulov Katalin, unokahuga Kalikin Nelli, Schweiger Béla dr. ügyvéd felesége és kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt földbirtokos temetése ma délután megy végbe Vingán.

\* **Orvosi hír.** Sugár Mihály dr. belgyógyász visszaérkezett Temesvárra és újra rendel. (Lloyd-palota).

— **Vizsgálat a Lomási Erdőipar adóeltitkolási ügyében.** Marosvásárhelyről jelentik, hogy Vulpe Konstantin aradi vezetőügyész tegnap Marosvásárhelyre érkezett, ahol a Lomási Erdőipar adóeltitkolási ügyében egészíti ki a nyomozást. Vulpe vezetőügyész több tanút hallgatott ki az ügyben szereplő Rebreanu pénzügyi felügyelő vagyonának eredetére vonatkozólag, aki állandóan Marosvásárhelyen lakik. Vulpe újlag kihallgatta Rebreanut is.

— **Szülők gyászja.** Albala Izsó ismert gyárvárosi nagykereskedő és feleségét súlyos csapás érte. Három hónapos kisleányuk, Hedvig, rövid szenvedés után meghalt. A mélyen sujtott szülők iránt általános a részvétel. A kisleány temetése tegnap ment végbe.

— **Bántalmazta eselédjét.** Kühn Borbála gyárvárosi Uj-téri eselédleány feljelentést tett urnője, dr. Szöllösi Albertné ellen, aki megverte és ruháját visszatartotta. A feljelentés ügyében a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Bánási német egyetemi hallgatók ünnepe.** A romániai német egyetemi hallgatók szövetsége a bánási német egyetemi hallgatók szövetségének tiz éves fennállása alkalmából tegnap a Banatia nagytermében kezdte meg évi konferenciáját, amelyen több német egyetemi tanár és Németországból érkezett vendég is résztvett. A konferenciát diszülés vezette be, amelyen Nischbach József, a Banatia rektora beszédet tartott. Ezután Reb János dr. temesvári ügyvéd az egyetemi hallgatók szövetségének elnöke, megnyitotta az ülést, amely után Bösz Roland dr. a most végzett egyetemi hallgatók elnöke üdvözölte a vendégeket. A konferencián felszólaltak Eshker János dr., Gerber dr. thüringiai egyetemi tanár és sokan. A konferenciát írásban többek között Bleyer Jakab dr. budapesti egyetemi tanár is üdvözölte. A konferenciát ma folytatják.

**Fényképező**

**készülékek**

és anyagok gyári áron Előhívás, másolások szakszerűen.

**Kecskeméti - cégnél**

Temesvár

\* **Mühle Ernő dr. operatőr-nőgyógyász és szülész,** volt segédorvos Schmitzler és Halbau tanárok osztályain, műtőnövendék a Kermanner-klinikán, Bécsben, megkezdte rendelését Temesvár, Bulev. Mihai Viteazul 2 (Mühle-villa). Telefon 36. Rendel naponta 9-10 és 3-5.

— **Szeles idő.** Tegnap az időjárás szeles volt, délben a nap sugarai bőven ontották melegüket úgy, hogy két órakor a hőmérő 26 Celsius fokot mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint északkeleti szél várható, hősüllyedéssel.

— **Vigyázatlanság okozta a téglagyári tüzet.** Megirtuk, hogy az elmúlt éjjel a Hercules-féle temesvári téglagyárban tűz pusztított. A tüzet a hajnali órákban sikerült eloltani, amelynek nyolc ló esett áldozatul. A tűzrendészeti bizottság megállapította, hogy a tüzet vigyázatlanság okozta és valószínű, hogy az istállóban eldobott cigarettavégéből fogott tüzet a szalma. A kár háromszázezer leire becsülhető.

— **Hercegnő halálos autóbalesete.** A németországi Rawensburg közelében az országuton felborult egy autó. A gépkocsiban többek között Waldburgzeil hercegnő ült előkelő társaságban. Az utasok kizuhantak a kocsiból és a hatvannégy éves hercegnő kórházba való szállítása közben meghalt. A többiek csak jelentéktelen sérüléseket szenvedtek. A balesetet fékromlás okozta.

— **Cotarla krassói szenátor tragikus halála.** Boksánbányáról jelentik, hogy Cotarla János krassói szenátor, füzési tanító, tegnap tragikus körülmények között meghalt. Cotarla közigazgatási értekezleten vett részt Boksánbányán és éppen felszólalt, amikor beszéde közben hirtelen elájult és a földre esett. Az elősiető Goldner és Velicsék orvosok injekciókkal kísérleteztek, azonban a szenátort nem lehetett megmenteni az életnek. Autón füzési lakására szállították, ahol meghalt. Cotarla ötven éves volt és tanügyi kérdésekben elismert szak tekintélynek számított. Temetésén a bánási nemzeti parasztpárt testületileg képviselteti magát. Gáspár Mihály hirtelen bekövetkezett halálával most már másodszer éri veszteség a bánási kormánypart szervezetét.

— **A belvárosi zsidó hitközség** tegnap este jelölő értekezletet tartott és a megüresedett alelnöki állások betöltésénél csupán egy állásra eszközöltek jelölést. Egyhangú lelkesedéssel Nyiri Jenő vezérigazgatót jelölték, akinek munkássága odig is a legértékesebb volt a hitközség szolgálatában. Agilitása ezzel tovább működési terét nyert.

— **Guttemplar előadás.** A temesvári guttemplarok Salvator gyárvárosi páholya szeptember elsején hétfőn este fél 9 órai kezdettel a Bányai-utcai leányiskolában az új szesztorvényről nyilvános előadást tart. Szabad bemenet. Vendégeket szívesen látnak.

\* **Dr. Szönyei M. fogorvos** hazaérkezett és ismét rendel. (I. Str. Eugen de Savoya 5 a. Galgon-féle ház.)

— **Hamisítják a magyar két pengőt.** Alig egy hónapja hozták forgalomba Magyarországon az új két pengős ércpénzt és máris akadtak az új pénznek hamisítói. A Dunántúl egyes községeiben tömegesen hamisítanak két pengőt. A rendőrség megindította a nyomozást a pénzhamisító leleplezésére.

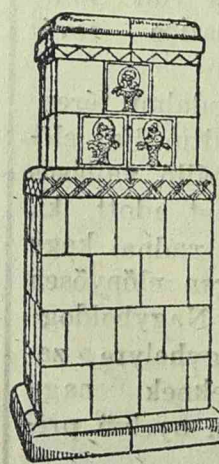
\* **Gyermekparadicsom,** boldog gyermekvilág otthona Bresler francia evodája, ahol testileg és szellemileg nevelkednek a gyermekek és játékokban tökéletesen elsajátítják a francia nyelvet. Jelentkezni naponta lehet: Belváros, Lenin tér 1. (Eisenstädter-ház) első emelet.

— **Két gyermekével együtt a vonat elé vetette magát.** Párisból jelentik, hogy Csibor-Duduescu Mária, egy Romániából kivándorolt munkás felesége Lens városka közelében kilenc és négy éves gyermekeivel egyútt a gyorsvonat elé vetette magát. A mozdony a három szerencsétlen teremtést darabokra tépte. Duduescu Mária előzőleg Csibor nevű békési munkás felesége volt, akitől elvált és Duduescu romániai munkás felesége lett. Ez azonban feleségét és a gyermekeket a legnagyobb nyomorban magukra hagyta, mire a szerencsétlen asszony végső elkeseredésében gyermekeivel együtt öngyilkosságot követett el.

\* **A Juventus Salvator sorsjegyei** darabonként husz leiert minden dohanytőzsdeben kaphatók. Huzás e hó 31 én.

— **Elfogott krassói zsványok.** Krassóban négy héttel ezelőtt számtalan betörés történt, melyeknek tetteseit a lugosi rendőrség most elfogta. Így tartóztatták Sinka Jenő husz éves mézárossegédet, Wagner Antal tizenkilenc éves közsörűssegédet, Brunett Ferenc husz éves kőművest, Cser Ferenc husz éves soffört és a huszonegy éves Sinka Sándort, aki szintén tudott a betörésekről és ezért a bandától hallgatási díjat kapott. A betörők a vizsgálat folyamán beismerő vallomást tettek.

\* **Reitzer Klári zongoratanárnő** a zongoratanítást szeptember elején ismét megkezdi. Jelentkezés és megbeszélés délelőtt 11-től 12-ig és délután 4 órától 7-ig. Józsefváros, Begabalsor 14. Telefon 124.



**Uj kályhák**  
állítás

**falburkolások**

és mindennemű javítások szakszerűen és jutányosan készülnek

**TORDAI és FARKAS**

cserépkályhák és kerámiaárúk raktára

Temesvár, Bulv. Carol (Hunyadi-ut) 18

Telefon: 2-38.

## Az államtitkár jelenletében tartóztattak le egy vesztegető tisztviselőt

A bukaresti ügyészség tegnap érdekes körülmények között tartóztatott le egy magáról megfélemlített pénzügyi tisztviselőt. Az adókiutások során a bukaresti Cidna repülőforgalmi részvénytársaságot 780.000 leiel adóztatták meg. Az adókiutást a részvénytársaság soknak találta és az ellen felelőbezt. A felelőbeztési bizottság a döntés meghozatala előtt elrendelte a Cidna üzleti könyveinek a felülvizsgálását és a szakértői vélemény elkészítésére Petca és Preleanu tisztviselőket bízta meg. A két tisztviselő megjelent a Cidna irodájában és mitől munkájukhoz fogtak, felrehták a vezérigazgatót, akivel bizalmasan közölték, hogy harminchatezer jutalom ellenében hajlandók olyan jelentést készíteni, amelynek alapján az adót a felére leszállítják. A vezérigazgató történetesen jó ismerőse Teianu pénzügyi államtitkárnak, azonnal felhívta telefonon és közölte vele a megvesztegetésre irányuló tñjlatot. A pénzügyi államtitkár értesítette a vezérigazgatót, hogy szinleg egyezzek bele az ajánlatba és előlegül adjon

öt ezer leit a két tisztviselőnek. A tisztviselők a pénzt megkapták és kedvező jelentést tettek. Abban maradtak a vezérigazgatóval, hogy az adónak a leszállítása után megkapják a bírtalékos harmincegyezer leit. Időközben a pénzügyi államtitkár személyesen állapította meg, hogy a Cidna adóját tulbecsülték és a felelőbeztési bizottság az adót valóban leszállította. Közben Preleanu tisztviselő meghalt és két nap előtt Petca jelentkezett a Cidna vezérigazgatójánál a harmincegyezer leiért. A vezérigazgató kérte, hogy másnap jöjjon el. Petca másnap elment és a vezérigazgató csupa megjelölt ezresbankót adott át neki. Mielőtt Petca távozott, a vezérigazgató meghívta lakásába. A tisztviselő gyantlanul követte a vezérigazgatót, aki közben kitünő pálinkáját dicsérte. Amikor Petca az első szobába lépett, arca halotthalvány lett, mert szemben találta magát Teianu államtitkárral és a bukaresti vezetőügyésszel. Petcát azonnal letartóztatták és a pénzt bünygi letébe helyezték.

— A dettai ipartestület zászlószentelése. A dettai ipartestület szeptember tizenharmadikán és tizennegyedikén rendezi zászlószentelési ünnepélyét. A vidékről jövő vendégek fogadása szombaton este lesz, majd a zászlóanyának, Gruber Máriának szerenádot adnak. Utána a Bellavistában ismerkedési est következik. Vasárnap délelőtt féltiz órákor ünnepélyes istentisztelet és szögbeverés, délben tizenkét órákor diszközgyülés, majd bankett lesz. Délután hangverseny a parkban, míg este kilenc órai kezdettel nagy táncmulatság zárja be az ünnepélyt.

— Könyvügynökök házalnak. A temesvári kormányzósághoz számos panasz érkezett, hogy a községi előjáróságokat naponta könyvügynökök, kulturpropagandisták keresik fel és rákényszerítenek a községekre különböző folyóiratokat és könyveket. A sok panaszról maga Maioreseu József helyettes kormányzó is meggyőződött és tegnap körrendeletben utasította a községeket, hogy csakis a legszükségesebb előfizetésre kötelezzék magukat és csupán olyan lapokra fizessenek elő, amelyek a helyi érdekeket támogatják és a helyi viszonyokról számolnak be.

• **MINDENKI RÉSZT VEHET** a Déli Hírlap szépségversenyén, melyet a hánsági leányok között rendezünk. A döntés nem nyilvános felvonulás, hanem szavazólapokkal fényképek alapján történik, melyeket Roth László fotóműtermében teljesen díjmentesen készítenek. Minden tizenöt és huszonnégy év közötti leány siessen levételni magát.

— Öreg bányász tragédiája. Anináról jelentik, hogy Debnar József ötvennyolc éves nyugdíjas bányamunkás felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A szerencsétlen öreg munkás nyomora miatt követte el az öngyilkosságot.

• **ALLANDÓAN LÁTHATÓK** a Déli Hírlap szépségversenyének díjai a Trilschneider-féle bődízműáru kereskedés kirakatában (Belváros, Rezső-utca, szemben a katonai paraucsnoksággal).

Beiratások a katolikus magyar gimnáziumban. A beiratások a katolikus magyar gimnáziumba (volt olgri) szept. 1-5-ig tartatnak d. e. 4-ig és d. u. 4-6-ig a piarista épületben. Felvétetnek magyar anyanyelvű növendékek valláskülönbőség nélkül. Szegénysorsu, jó előmeneteli tanulmányi eredményben részesülők.

• **Orségi krónika.** Kellek... részben volt része... János cipésznek. Tegnap... ismeretlen tettesek városi Pummer-utcai lakása levő kerékpárját ellopták. A kézzrekerítésére megindult a nyomozás. — Kálmán Pona belvárosi Nándor-téri lakos feljelentett a rendőrségen Haunóld nevű ismerőse ellen, aki tőle arany jeggyűrűt és ezerötven leit kicsalt. A feljelentésben megindult a vizsgálat.

• **Er János és Lange Keresztina** a Bacon-angol húskereskedelmi társaság temesvári képviselői jelentést tettek a rendőrségen, a vágóhidról tizennyolcezer értékű méshároszszaot ellopottak. A tolvajok kézrekerítésére indították a nyomozást. — Az éjjel betörők jártak Jonián, erzsébetvárosi Begajobbsori házában és onnan egy gramont, valamint több ezer lei értékű neműt zsákmányoltak. — Ghisla Antalné józsefvárosi Törökös-utcai lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a konyhából fehéreneműt loptak. Schwarz István józsefvárosi megajobbsori mechanikus üzletkirakatából ismeretlen tettesek egy forrasztógépet loptak el.

• **Kacagástól hangos** a gyárvárosi arvas-kávéház kerthelyisége. Elváradi Aladár teljesen újjászervezett társulatával rendezi meg estélyeit. Szinre kerülnek a legjobb bohózatok, tréfák, magán- és számadok. Kezdeté este 10 órákor, pódij nincs. Reggelig nyitva. Keddenként minden előadás a kávéházban.

• **A nyomor két aradi áldozata.** Arad az elmúlt éjszaka két öngyilkostörténet. Deresovits János hatvanöt éves aradi szobafestő konyhával felvágta ereit és összeszurkálta magát. Mire ráakadtak, már halott volt. Deresovits már másodizben követte el öngyilkosságot, de első sikertelen kísérletét megmenteni. Öngyilkosságot követett el Boros János aradi munkás is, aki marólyuggal megsebzte magát. A kórházba szállították, ahol ápolják. Mindketten nyomor miatt váltak meg az élettől.

• **Husz százalék kedvezmény jár** a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, egy kronométerét Földessy Álmán kronométerkészítőnél megvásárolhatja. Földessy nevét a tárokon tul is a legelőnyösebben nyerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertelenül vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. A szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához küldünk utalványt adunk, mert csak így lehet igénybe a kedvezmény.

## Vágja ki!!!

A fényképeket kiállítjuk és a közönség dönti el az alábbi szavazólapokkal, hogy kit tart a legszebbnek.

### A Déli Hírlap szépségversenye

#### Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

### A Déli Hírlap szépségversenye

#### Igazolójegy

melynek alapján Roth László fotóműterme (Lloyd-sor 3. sz.)

kisasszonyró ingyen művészi felvételt készít.

A szavazólapokat kérjük a Déli Hírlap kiadóhivatalában (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4) leadni vagy beküldeni.

A legszebb bakfisok részére eddig a következő díjak állanak rendelkezésre:

Babesányi Ferenc, csemegekerekedés, Szentgyörgy-tér: zsardinetős kosár.

Dénes és Pollák női divatárúház, Gyárváros és Belváros, Merczy-utca: Crépe de chine, ruhára való.

Elbe harisnyaház, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21: 3 pár „Elbe” tiszta selyemharisnya.

Galambos Béla papirkereskedő, Hunyadi-utca 1: íróasztali készlet.

Gea-Krayer, drogeria, Szentgyörgy-tér: pipere-doboz.

Kandia csokoládégyár: doboz csokoládé bonbon.

„Kézimunkaszalón”, Józsefváros, Bem-utca 13: Kézimunka.

„Norma” technikai vállalat Szentgyörgy-tér: asztali villanylámpa.

Recta optikai és fényképészeti szaküzlet, Belváros, Hunyadi-utca: egy fényképező gép.

Reichenbach Sándor ékszerész, Szentgyörgy-tér 4 (Déli Hírlap mellett): arany karkötő óra.

Schlosser Gyula keramikus, Fürdő-utca 9: disztárgy.

Szánthó László szobrász, Király-utca 11: faragott asztali gyertyatartó.

Weiss si Comp. kézimunkakereskedés, Börze-utca 1: három darab kézimunka.

Wohlstein Lipót porcelánkereskedő, Szentgyörgy-tér: kristályváza.

Az első díjat nem a Déli Hírlap határozza meg, hanem maga a legtöbb szavazatot kapott bakfis, aki maga fogja magának a sok ajánlók közül kiválasztani azt, amelyik legjobban tetszik neki. Azok a bakfisok, akik utána a legtöbb szavazatot kapják, ugyancsak maguk választják ki a helyezések sorrendjében emlékdíjaikat.

## Jelentkezzenek!

## Rádió

**Péntek. (Augusztus 29.)** Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Katonazene. 5 óra 25: A Feszes szalonzenekar hangversenye. 7 óra: A salzburgi ünnepi előadások keretében Mozart Don Juan című operájának előadása Németh Mária és Pataky Kálmán felléptével. utána Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 3 óra 15: Operalemezek. 7 óra: Mozart Don Juan című operájának előadása Salzburgból, utána a Wacek zenekar hangversenye. **Breslau.** 8 óra 30: Vidám est, utána szórakoztató zene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 7 óra: Mozart Don Juan című operájának közvetítése Salzburgból. **Bukarest.** 5 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Bizet Carmen című operájának előadása gramofonlemezen. **Kattowitz.** 6 óra 30: Dalok. 8 óra 15: Beethoven hangverseny közvetítése Varsóból. **Morva-Ostrau.** 7 óra 35: Gramofonzene. 10 óra 15: Jazz. **München.** 8 óra: Mandolin és tamburicazenekar hangversenye. 8 óra 30: Richrad Frida szimfonikus hangverseny. **Prága.** 8 óra: Sziléziai dalok. 8 óra 30: Herzmann zongoraművész hangversenye. **Toulouse.** 7 óra: Hegedűszóló. 8 óra: Vigoperarészletek. 9 óra: Kávéházi zene. **Varsó.** 8 óra 15: Szimfonikus zenekar Beethovenestje.

**Szombat. (Augusztus 30.)** Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Rajnoga Klári közreműködésével. 12 óra: A postások zenekarának hangversenye. 5 óra 30: Az opera zenekarának hangversenye. 7 óra 15: A Mándits szalonzenekar hangversenye, utána gramofonzene. **Bécs.** 11 óra: Szórakoztató zene. 1 óra: Gramofonzene. 3 óra 15: Autózás a salzburgi Gaisbergra, mikrofonriport. 3 óra 30: A Morawetz szalonzenekar hangversenye. 6 óra 25: A bécsi dalegylet modern négyese. 8 óra: Horst Nagypapa című vígjátékának előadása, utána a Korngold jazz. **Breslau.** 8 óra: A felsősziléziai dalosszövetség hangversenye. 11 óra: Táncczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Rádiónégyes hangversenye. 8 óra: Kamarazene. 10 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 11 óra 15: Táncczene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Kreutzer gitárművész hangversenye. 8 óra 45: Énekhangverseny. 9 óra 15: Táncczene. **Kattowitz.** 8 óra: Könnyű zene, utána népszerű hangverseny. 11 óra: Táncczene. **Morva-Ostrau.** 5 óra: Jazz-band. 8 óra 45: Dudajáték Prágából, majd rádiózenekar hangversenye. **München.** 7 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra 10: Gramofonzene. **Prága.** 8 óra 45: Dudajáték. 9 óra: Rádiózenekar hangversenye. 11 óra: Kávéházi zene.

## Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerésztárában, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

## Sport

## Temesvár és Nagyvárad bajnokcsapatai mérkőznek vasárnap a TMTE-pályán

Vasárnap három selejtező mérkőzés és több barátságos küzdelem képezi Temesvár futballsportját. A legérdekesebb mérkőzés színhelye a TMTE-pálya lesz, ahol a TMTE a nagyváradi bajnokcsapatot, a Törekvést látja vendégül. A Törekvés Románia egyik legerősebb csapata és bizonyos, hogy a két bajnok találkozója szép küzdelmet ígér. A mérkőzés félhat órákor kezdődik és azt Keller bíró vezeti le. A selejtezők során a legérdekesebb küzdelmek színhelye a Gyapjuipar-pálya lesz, ahol déltán félnégy órai kezdettel Jenzer bíraskodása mellett a Gyapjuipar a Hajdukkal játszik, míg félhatkor a Kadima a Turullal találkozik. A Kadima-Turul mérkő-

Országos bajnokságok az erdélyi kupáért. A román atlétikai szövetség megbízásából a brassói liga augusztus 31-én, a Brassó-Bukarest városközi atlétikai viadal keretében rendezi meg az országos pentatlon bajnokságokat az erdélyi kupáért. A pentatlon bajnokságokon a következő versenyszámok szerepelnek: távolugrás, gerelyvetés, 200 méteres síkfutás, diszkoszdobás és 1500 méteres síkfutás. A versenyen résztvehetnek mindazok az at-

lést Simon vezeti le. Ugyancsak városközi barátságos mérkőzés lesz az Electrica-pályán is, ahol az Electrica az aradi Banatullal méri össze erejét. A két csapat küzdelme félhat órákor kezdődik és annak bírása Welter lesz. Négy órákor az Electrica ifjúsági csapata a Viktoria ifjúsági egyesületével, míg három órákor az Electrica törpéi a Pátia törpéivel kerülnek szembe.

A Kinizsi két napra Bukarestbe rándult. A fővárosban szombaton az Unirea-Tricolorral, vasárnap pedig a Juventussal találkozik. A szombati mérkőzés győztesét a lila-fehér csapatban látjuk, de a Juventus elleni győzelem nehéz dió lesz.

létek, akik valamelyik bejelentett egyület tagjai. A bajnokság győztese a Románia pentatlon bajnoka címet viseli, míg a második és harmadik helyezett érdemdíjazásban részesül. A versenyre való nevezések Brassói Liga, (Gust W. dr.) Brassó, str. Lunga No. 45 címre küldendők. A benevezés díja 50 lei és a verseny megkezdése előtt fizethető. A liga minden egyület egy-egy induló atlétájának teljes ingyenes el- látást biztosít.

## Közgazdaság

## Tizenhét temesvári tőzsdeügynök közül tizenegynek az iratait rendben találták

A temesvári árutőzsde forgalma tegnap a teljes üzlettelenség jegyében folyt le. A buza esése még mindig tart és a kereskedők nem mertek üzleteket kötni. Egyedül tengeriben mutatkozott némi vétel kedv, míg búzából csak csekély vétel történt. Az ideji 79-80 kilogrammos buza ára métermázsánként 380 lei volt, míg a tengeri métermázsája 270 leibe került. Megírtuk, hogy a tőzsde küldöttsége Bukarestben járt és a kereskedelemügyi minisztériumban intervénált a tőzsdeügynökök kinevezése érdekében. A küldöttségben Stoica János dr. a tőzsde szindikusa, Pacurariu János dr. tőzsdei titkár és Taran Konstantin tőzsdei tanács- tag foglaltak helyet. A küldöttség kedden tárgyalt a minisztériumban és a bizottságot Dumitrescu keres-

kedelemügyi vezérigazgató fogadta. A temesvári árutőzsde megbízottai átadták a tizenhét tőzsde-ügynök összes iratait, valamint benyújtották az árutőzsde igazgatósága tagjainak pontos névsorát is. A vezérigazgató úgy a tőzsdei tanácsot, mint a bíróságot jóváhagyta úgy, hogy már törvényesen megkezdhetik a működést. A tizenhét ügynök közül tizenegynek ügyét rendben találta a vezérigazgató, míg hatot visszautasított azzal, hogy az iratokat ki kell még egészíteni. A tizenegy tőzsdeügynök kinevezéséről szóló okmányt most Károly király aláírja és azután elküldik Temesvárra úgy, hogy rövidesen már meg is kezdhetik működésüket. A temesvári tőzsde bizottsága tegnap visszaérkezett Temesvárra.

Magyarország nélkül nincs agrár- blok. Schürff dr. volt osztrák miniszter, az osztrák nagynémet párt vezére, érdekes nyilatkozatot adott a Neue Freie Pressenek. Schürff megállapítja, hogy a különféle kombinációk közül egyik sem válhat be az agrárkérdés megoldása érdekében. Az egyetlen mód a gazdasági helyzet megjavítására a magyar-osztrák-német és svájci vámszövetség. Ez főleg ipari tekintetben javíthatna a helyzeten. Schürff nyilatkozatával kapcsolatban befolyásos magyar agrárkörökben megállapítják, hogy Magyarország nélkül semmiféle agrárblok nem jöhet létre.

Az iparosfront veszteséglistája. A gazdasági viszonyok szomorú statisztikája az, amelyet a városi iparügyi osztály készített. A jelentés szerint ebben az évben eddig 471 temesvári iparos mondott le iparjogáról, de ezzel szemben kevesebben kértek új ipar- engedélyt.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306.50, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 815.25, dollár 167.65, hollandi forint 67.75, dinár 2.98, francia frank 6.595, olasz lira 8.80, cseh korona 4.98, német márka 40.05, osztrák schilling 23.75, magyar pengő 29.45, svájci frank 82.65, belga frank 22.45.

Szét kell osztani a világ aranykészletét. Londoni jelentés szerint Jon H. Wenszky, a Banque of America elnöke, biztosra veszi, hogy Amerikából a közel jövőben nagyobb mennyiségű aranyat visznek ki. Szerinte világ aranykészletét újból szét kell osztani, mert az Egyesült Államok aranykészlete túlnagy. Negyvennégy fontosabb állam aranykészletét Wenszky 2122 millió fontra becsüli, amely hatalmas mennyiségből az Egyesült Államokra 39, Franciaország 16 és Angliára 7 százalék esik.

Az új német pénzügyi reform. Berlinből jelentik, hogy a birodalmi kormánynak a pénzügyi reform tervezete ügyében folytatott tanácskozásait Brüning elnöklete mellé befejezték. A kormány tagjai egyhangulag megállapodtak azon elvi kérdésekben, amelyek alapján a birodalmi gyűlés elé terjesztik a szükséges mutatózó törvényjavaslatokat.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Augusztus 28.) Leszámlolóbank 87.6, Reskedelmi Bank 104, Angol-Magyar Bank 75, Pesti Hazai 177, Drasche 175, Csáky Prackfalvi 8, Urikányi 92.9, Ima 66.4, Salgó 36.4, Általános Kősz. 502, Beocsini —, Spodium —, Szikla —, Ganz-Danubius 83, Magyar cukor 98.25, Délcukor 99.5, Lipták —, Eg. 10.5, Nóva 25.5, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

## Színház

Lila test — sárga sapka. Fekete Mihály társulata a gyárvárosi színházban a közönség élénk érdeklődése mellett tartja előadásait. Ma este kikerül órákor Szomaházy István regénye után készült Lila test, sárga sapka című operett kerül színre. A darab Békefy László írta, zenéjét pedig Lajthay Lajos szerezte. A főbb szerepeket Fekete Mihály, Szabó Ica, Jód Károly, Szabadkai Miklós, Szenté Eta, Gergely Lajos, Antal Lajos és Olasz Lajos játsszák. Helyárak 60, és 20 lei.

## Műsor:

Péntek este 9 órákor: Lila test sárga sapka.

Szombat este 9 órákor: Lila test sárga sapka.

Vasárnap délután 6 órákor: Lila test sárga sapka.

Vasárnap este 9 órákor: Lila test sárga sapka.

## Szerkesztői üzenetek

G. L., Csene. Ha fia munkaerő pótól, tekintet nélkül a vérségi kapcsolatra, alkalmazottnak számít és köteles bejelenteni a betegségyelzőnél. A bejelentésből kifelőlőleg betegség esetén táppénz tarthat igényt. Amennyiben úgy tünethet fel a dolgot, mintha fia cégben társként működik, akkor nem esik bejelentési kötelezettség alá. Jól teszi azonban, ha bejelent

Fémipariskolás. Fia a harmadik gimnázium elvégzésével, de kétféle gimnáziumi képzettséggel is felvételt nyerhet a temesvári fa- és fémipariskolában. A tanszabályzat szerint a felvételhez csupán öt elemi osztály elvégzése szükséges. Felvételi vizsgát nem kell tenni, de a temesvári fa- és fémipariskolában csak fa- és vasszakma van. Elektrotechnikai szakot még nem létesítették.

## Próbihirdetések

Egy szó ára három lei, vastabb betűvel öt lei, legkisebb próbihirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott próbihirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróbihirdetések másnap reggel csak husz százalék átlárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróbihirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróbihirdetését ötven százalékos kedvezéssel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közzétette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróbihirdetés második, harmadszori közlésénél huszonöt, negyedszori közlésénél ötvenöt százalék engedményt kapunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróbihirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca 10.

Ne tartsa fel hangos reklámokat, mert ha

jövőjét meg akarja tudni, csak az

## igazi jósnőt

keresse fel

Román-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

## Alkalmazás

Mindenes szakácsnő

aki a főzést tökéletesen érti, azonnal belépésre keresek. Berger János, III., Hattyu-utca 28. (2410)

Perfektül főző

mindenes szakácsnő felvétetik. II., Kossuth-tér 4. (2478)

## Állást keres

Szoptatós dada

gyermekszertető azonnalra vagy eljére állást keres. Börze-utca 1., IV. emelet, ajtó 14. (2520)

Gazdasszonyi állást

keres 36 éves elvált asszony egyedülálló urhoz. Csak vidékre megy, jó bizonyítvánnyal rendelkezik. Tóth Pálné, Timisoara-Rónác, Str. Ciocarlie. (2522)

Intelligens

fiatal jobb nő, házvezetőnőnek ajánlkozik magányos idősebb urhoz. Vidékre vagy plébániára is megy. Címeket „Házvezetőnő” jelígre a kiadóba kérek. (2525)

# Földrengés

Írta: KÁLDAN ENDRÉ

A Déli Hírlap eredeti rajza

34. folytatás.

Mintha a tanítónő erre kissé megsértődött volna.

— Kérem szépen, plébános ur, nem a fizetségért akarom ezt tenni.

— Hát akkor rendben van, kisasszonyka. Az iskolaszék elé viszem a tervét és előre biztosíthatom róla, hogy azt keresztül is viszem. Azt a kis költséget, amibe az óvodapadok beszerzése kerül, majd csak előteremtjük valahogy.

— Köszönöm szépen, plébános ur.

Az öreg plébános jószággal simogatta meg Kovács Klári fejét, de aztán hirtelen összezsapta a kezét.

— Hohó, kisasszonyka, de ha maga a lakását átadja az óvodának, akkor maga hol fog lakni? Talán csak nem akar sátor alatt tanyázni az iskolaudvaron?

— Ne tessék engem féltetni, plébános ur. Én már gondoskodtam magamról.

— Hogyan? Erre kíváncsi vagyok.

— Elszállásolom magamat a Gomolygó Flóris házába, a tiszta szobába, amelyben akkor laktam egy darabig, amikor a faluba kerültem. Ugyis magamra vállaltam a két Gomolygó-gyerek gondozását. Jó helyük volt eddig is a tanítói lakásban, de az igazi helyük mégis csak a szülői házban van. Meg aztán látom azt is, hogy amióta Bálint bácsi maga intézi otthon a háztartás dolgát, semmi se megy úgy, ahogy kéne. Ki tudja, hogy mikor vergődik haza a hadifogságból Gomolygó Flóris? De ha egyszer megjön, átadom neki a gyerekeit és a házat és én majd csak találok magamnak valahol lakást a faluban.

— Derék leány maga, kisasszonyka, — szólt Farkas plébános és szeretettel cirógatta meg a tanítónő kipirult orcáját.

10.

Hazatér a vándor.

Fertályos Bálint úgy megörvendezett a hírek, hogy a kisasszonyka a két Gomolygó-csemetével a Flóris elárvult házába költözik, hogy madarat lehetett volna fogatni.

— Emmán beszid, — hajtogatta boldogan — ippeg látszik, hogy a kisasszonyka ember a talpán, mer hogy eszibe jutott, hogy a ház nem ház gazdasszony nélkül, aszondom.

Rá is hagyott mindent, hogy a kisasszonyka rendezkedjék a házban tetszése és belátása szerint.

Klárival egyetemben az öreg Szürszabó Borecsa néni is a házba került. Olyan minden eselédfélének, de még helyesebbnek családtagnak fogadta föl. Borecsa néni különben is távoli rokonságban állott a családdal, tehát nem volt egészen

idegen.

— No, Borecsa lelkem, — szólt hozzá Fertályos Bálint nevetve — ippeg mégis csak egy fedél alá kerültél vélem, de azir aszondom, mégse kívánom, hogy törjön ki a lábod szára.

— Ne figurázzék kend velem, — duruzsolt Borecsa néni mérgesen — már benőhetett volna a feje lágya és tudhatná, hogy a fiatalabbkori átkozódás a vénéknél nem érvényes.

Ennek a röpke incidensnek pedig az volt az előzménye, hogy Fertályos Bálint, aki java férfikorában özvegyesült meg, annak idején feleségül kérte a szintén özvegy Borecsa nénit, de kosarat kapott.

— Már hogy én ilyen korhely faluduhajának legyek a felesége? Soha!

— Anye, Borecsa, — felelt erre a kikosarazásra Bálint — ippeg hogy meggondolhatod még a dögöt, merhát nézd, ha nem volna senki, aki megigya a bort, aszondom, akkor a gazda ippeg hiába természetné a szőlőt.

— Termessze, de ne magának, hanem másnak.

— Én ippeg csak kipróbálom, hogy jó-e a bor.

— De nagyon sokat próbálgatja. Én pedig ilyen örökös borkóstolónak nem leszek a felesége.

— Nem-e?

— Nem.

— Hát ha ippeg mostan nem, amikor mérges vagy, talán később. Aszondom, hogy várhatok kicsit.

— Hát várjon. Nem éri azt meg hajasan, kopaszon is bajosan. Inkább törjön el a lábom szára, sem hogy egy fedél alá hurokolodjak kenddel.

A dolog aztán abbamaradt.

Lehet, hogy egy-két évre rá, ha Bálint megismételte volna az aszszonykérését, Szürszabó Borecsa is igent mondott már. Az özvegy menyecske hiába várt más kére, mert akik körülötte legyeskedtek, azok inkább csak a esőkját akarták, de menyegzőre nem gondoltak.

Azért csufolódott aztán most Szürszabó Borecsával, amikor az a huszonöt év előtti fogadkozás után, bárha nem mint felesége, egy fedél alá került vele. A csipkelődés is csak egy-két napig tartott. Aztán egészen jól megfértek. Fertályos Bálint boldog volt, hogy újból aszszonyuralom van a házban és ő ismét főtt ételt kaphat és nincsen gondja semmire.

A Gomolygó-ház, amióta abba Kovács Klári bevonult, mindennap készen állott gazdájának befogadására. Azonban Gomolygó Flóris

nemhogy nem jött, de még hírt sem adott magáról. A levelek, amiket neki irtak, válasz nélkül maradtak.

(Folyt. köv.)

## Adás-vétel

Eladó

kedvező feltételek mellett Ujkisodán közel a Sági-uthoz 390 négyzetöl telkes, 22 m. hosszú, téglából épült ház, gazdálkodásra nagyon alkalmas. Tatár Péter Ujkisoda, IV. utca 75. (2506)

Ó-német hálószoba

ebédlő, divány, konyha butorok olcsó eladók. Megtekinthetők délután Bonnáz-utca 2, sarokház. (2507)

Sürgősen eladó

elköltözés miatt jó állapotban lévő, komplett ebédlő és egy ottomán. Megtekinthető szíveségből: II., Garai butorraktár, Coronini-tér. (2560)

Eladó

női ruhák jutányos áron. Vadász-erdei-ut 11c, villamos mellett jobbra. (2490)

Két ház

2 évi részletre 164 és fél—164 és fél négyzetöl telekkel 70.000 és 50.000 leiert eladó. Készpénz fizetéssel jutányosabb. Avram Jurma, Rónác, Temesvár. (2508)

## I-osztályu búkkfa

vágva és házhoz szállítva

1 m<sup>3</sup> = 380 lei

Józsefváros. Vendéglősök fatelepe Zöldpázsit-utcaival szemben.

Házhely

nagyon szép fekvésű, a gyárvárosi szőlőkben, olcsón eladó. Teleki József, Brezelmayer u. 18. (2524)

## Lakás

Két szobás lakás

kiadó. IV. Rózsa-utca 2. Érdeklődni a vendéglőben. (2352)

Két szobás

lakás fürdőszobával, villany- és vízvezetékekkel azonnalra kiadó. III., Hattyu-utca 40. Ferenczi (2470)

Szobás-konyhás

szuterén lakás, villany- és vízvezetékekkel azonnalra kiadó. III., Hattyu-utca 6. (2514)

Kétszobás

parkettás utcai lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel ujonnan festve, Józsefváros elején azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. (2518)

3 szoba

konyha, éléskamra vízvezetékekkel és mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. II., Rékási-ut 25. (2516)

Kiadó

haláleset miatt, jóforgalmu kis élelmiszerüzlet lakással együtt. Ugyanott magas termetre férfiöltöny eladó. Cim a kiadóban. (2526)

## Különféle

Pesti diákok

vagy diáklányok teljes ellátást nyernek feltétlen uricsaládnál igen jutányos áron. Közelebbi megtudható a lap kiadóhivatalában. (2381)

Teljes ellátásra

vállalok jobb nőt, vagy nagyobb iskoláslányt. Munkástelep 143. (2520)

Hirsch Ilona

okleveles zongora tanárnő wieni konzervatóriumi módszer szerint szeptember 1-én kezdi meg a zongora oktatást. I., Losoncy-tér 4., I. em. (2492)

Uj üzlet

Megnyilt

Uj üzlet

## Juno fűző- és kézimunkaszalon

Temesvár-Gyárváros, Fő-utca 32. szám

legmodernebb princeszfűzőt, gunni-, sport- és alkalmi fűzők, orvosi haskötők, speciális fazonu melltartók.

Párna-montírozás

Gépazsur!

Guvré!

Pliszírozás!

Szolid árak

# Déli Hírlap

1930 AUGUSZTUS 30  
SZOMBAT

## LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN  
ÉRKEZETT JELENTÉSEK

### Látogatás Albrecht királyi herceg feleségének Temesvárott lakó nagynénjénél

Török-utca 1. Szerény egyemeletes ház. Elrohan mellette az élet. Száguld az élet és mégis ölelkezik a Török-utca 1. számú házban a már fakuló Habsburg-múlt a Habsburg-jelennel. Nagyon különös játékaik vannak a sorsnak. Ez a ház Habsburg-élmék. Ugyanott lakott egy gyönyörűsége nő hosszú évek előtt, akit a szerelem erős szálai fűztek a későbbi Orth Jánoshoz. És mintha látnám János főherceget a gyakorlatról hazatérve, amint csókot dob egy szép asszonynak az ablakba. Itt Temesvárott ölelkezik most a Habsburg-múlt azzal a Habsburg-jelennel, amely Albrecht főherceg szenzációt keltett házasságához vezetett.



Lelbach Irén

első menyasszonyágából való fényképe, melyet annak idején temesvári nagynénjének küldött

Winkler Hermann nyugalmazott bankigazgató lakik ebben a házban. Csengetek. Nyilik az ajtó és kedves arcú uriaszony áll meg előttem.

— Nagyságos asszonyom, szíves elnézést. De... tudtommal ön az új fenséges asszony nagynénije?

Winkler Hermanné szelid mosollyal jegyzi meg:

— Hát ezt már honnan sütötték ki ilyen gyorsan? Nagyon kérem, tessék egy félórát várakozni. Az uram nincsen itthon. Ha hazatér, ő majd elmond egyetmást...

Az utcasarkon várok és álmodom tovább a regényt a multról és a jelenről. Ki hitte volna, hogy Winkler Hermann, a köztisztviselőben álló nyugalmazott bankigazgató beszélgetni fog Lelbach Irénről, Albrecht feleségéről, a fenséges asszonnyal. Nehezen mulnak a percek és végre ismét csengethetek. Magas, vállas, idősebb ur nyit most ajtót. Winkler Hermann. Udvariasan beinvitál a szobába. A múlt évtizedek csendes, meghatott békéje lengi át a lakást. Szerény egyszerűség és nemesség minden butordarabon. Régi képek és régi álmok a jelenben.

— Hát kérem, — kezdi Winkler Hermann — a feleségem nagynénje Lelbach Irénnek. Mindig szoros rokoni kapcsolatot tartottunk fenn Lelbach Jánossal, az Irén apjával. A főherceg nem is csinált rossz partit, még ma is dúsgazdag emberek. Irén szülei nagyon gyakran látogattak meg bennünket. Irén anyja Skultéty-leány. Nagyon szép asszony...

### A történelem kicsiben is ismétlődik

A két öreg szemét könnyfátyol vonja be. Nézem a képeket. Az Irén, az új hercegasszony képét. Kedves, szép vonalak. Első házassága előtt készült, Pietsch Ferenc szabadkai udvari fényképész készítette. Pillanatnyi csend borul a szobára. Talán Winkler bácsi is arra gondol, amire én. Hogy milyen furcsa az élet. Ötvenkét év előtt, amikor Frigyes főherceg feleségül vette Izabella Croy-Dümel hercegnőt, aki szintén nem származott királyi családból, akkor Frigyesnek is bajja volt a familiával. És ma Izabella főhercegasszony szól közbe leginkább férjénél fiuk házasságának elismerése ellen.

A fenséges asszony szerelmi regénye önkéntelenül eszembe juttat egy évtizedek előtti regényt. A főhőse szintén egy Habsburg, akkor még János főherceg volt. A későbbi Orth Jánosra gondolok, akit az

Előjön a szomszéd szobából Winklerné is. Fényképeket tesz az asztalra. Ez itt az Irén, ez az anyja, amott az apa és ez Lelbach Zoltán volt képviselő, a magyar parlament egykor híres szónoka.

— Igen, Irén gyönyörű gyermek, — folyik tovább a szó — de kérem, írja meg, hogy hazugság, mintha tíz évvel idősebb volna Albrecht főhercegnél. Harminchárom éves múlt, december hetedikén lesz harminnégy, alig van korkülönség közöttük. Kedves, közvetlen teremtés az új fenséges asszony. Nem is történt olyan nagy előléptetés, kegyelmes asszonyból fenséges asszony lett. Megérdemelte. Jó leány volt. Fiatal korában már éreztük, hogy viszi valamire.

Most ismét Winkler igazgató veszi át a szót:

— Egészen a házasságáig a bácskai Angyalbandi pusztán János és István nevű fivéréinél lakott, akiknek ott nagy gazdaságuk van. Tudtunk mi erről a dologról. De ki gondolta volna, hogy házasság lesz belőle. Irénke gondtalan leánykorában talán éppen itt ült, ahol most én. Gyakran jöttek el hozzánk. Ja, es vergehen die Zeiten...

emlék szintén ehhez a házhoz fűz.

— Igazgató ur, nem hallott valamit Orth Jánosról?

Winkler igazgató elgondolkodik és így szól:

— Én is hallottam, hogy amikor mint tüzérezredes Temesvárott szolgált, benső barátságban állott egy gyönyörű szőke nővel. Gyermek is született tőle. A gyermek Temesvárott nevelkedett egyik nagynénjénél. Talán éppen ebben a lakásban.

Az augusztusi napsugár táncol végig a jó öregek arcán. A fenséges asszony nagynénjének szelid arca mint egy itt felejtett régi emlék lengi körül a jelent. A látogatásnak vége. Kikisérnek az ajtóig. Utánam cseng Winklerné hangja:

— Nem igaz az, amit mondanak, Irén most múlt harminchárom és csak decemberben lesz harminnégy éves...

Grósz Dezső.

NYOLC ÁLLAM AGRARKONFERENCIÁJA. Varsóban tegnap megkezdte a nyolc állam agrárkonferenciájának megnyitása. Janta-Polczyns lengyel földművelésügyi miniszter volt a konferencia elnöke, aki nagy beszédet mondott és üdvözölte a megjelent államok képviselőit. Reámutatott arra, hogy a konferencián képviselt államok lakossága kilencvenöt milliót tesz ki, amely embercsoportot nem lehet lecsinálni és gazdasági fellendülés érdekében a szükséges együttműködés meg kell teremteni. Hangoztatta még, hogy távolról sincsen szó az ipari államok ellen irányuló agrárállamok megszervezéséről. A lengyel kormány részében Zaleszky külügyminiszter üdvözölte a megjelenteket.

TÖMEGES TISZTVISELŐLELTÉS. A Lomasi Erdőipar ellen indított ügynek szomorú folyamánya lesz. A Lomasi igazgatósága elhatározta, hogy tisztviselőit elbocsátja. Hetven tisztviselő lesz kenyér és állás nélkül. A leépítés után a Lomasi igazgatóság központi székhelyét Bukarestbe helyezte át. Hír szerint a tisztviselők leépítésre az ad okot, hogy a feljelentés alapján a vizsgálat megindult, a cég egy volt tisztviselője, Grűfeld Ede dr. tette meg.

AZ ÚJ VASUTI ÁRUTARIFA. Bukarestből jelentik, hogy a hivatalos napjelenlegi száma közli a szeptember elsejétől érvényes vasuti arutarifát. A tarifa két részre oszlik. Az első rész a rendes tarifa, a második rész azoknak az áruknak a szállítási díjtételeit közli, amelyek főleg kivitelre szántak. Ez az árak átlag negyven százalékos árfelértékelést jelentenek. A tarifafelértékelést azonban minden egyes esetben a vasutigazgatóságtól minden szállítás után kérvényezni kell. Ily körülmények között a tarifafelértékelésben nincsen sok köszönet.

KATONAI KÖRREPÜLÉS. A katonai körrepülői tegnap Bukarestbe érkeztek. Elsőnek Svosil első pilóta érkezett meg, második Rapi harmadik Pavelik, mindketten jugoszláv pilóták voltak. A lengyel repülő kiestek a versenyből, egy lengyel repülő Corabia mellett lezuhant.

Vizum 60 lei  
Vasuti bérlet 100 lei  
Herzlnél,  
Str. I. Văcărescu 28  
(Bem-utca)

Telefon 1604. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.